

אֵלֶּזְנֹת

לְעֵלְמֵנוּ עֵשֶׂת

פְּרָשַׁת וַיֵּשֶׁב-מִנְּפָה

הַס"ד, אֲדִינן קי"ה

בְּעֵינָיו, וְנִתְקַשֵּׁר בְּקֶשֶׁר הָאָרוּסִין בְּשִׁעָה טוֹבָה וּמְצַלַּחַת. וַיְהִי כִּאֲשֶׁר רָצוּ לְכַתֵּב אֶת הַתְּנָאִים נִזְכָּר בְּצַעַר שֶׁהֲלֵא אֵינּוּ יוֹדְעִים לְכַתֵּב כָּלֵל, וְאָף גַּם אֵינּוּ יְכוּלִים אֶפְלוּ לְחַתֵּם אֶת שְׁמוֹ בְּשִׁטְר הַתְּנָאִים וּכְמִנְהַג יִשְׂרָאֵל שֶׁעַל שִׁטְר הַתְּנָאִים חוֹתְמִים הַחֲתוּם וְהַכְּלָה וְהַמְחַתְּנִים, וּבְכֵן מֵה יַעֲשֶׂה לְעַת כְּזֹאת. אֲמַנְסָם חֲתָנוּ הָרֵאשׁוֹן הִרְגִיעוּ בְּאִמְרוֹ: אֵל תִּדְאָג כָּלֵל, כִּי אֲנִי אֶלְמַד אוֹתָךְ הָאִיךָ לְחַתֵּם אֶת שְׁמֹךְ, עַד שֶׁלֹּא יִכִּיר אָף אֶחָד שֶׁכְּבוֹדוֹ אֵינּוּ יוֹדְעִים לְכַתֵּב. וְהִתְחִיל לְלַמְדוֹ וְאָמַר לוֹ: הֲלֹא שְׁמֹךְ 'לוֹי' וְשֵׁם זֶה קָל לְלַמֵּד לְכַתְּבוֹ שְׁכוֹתְבִים אוֹתָהּ עַל יְדֵי ג' קוּיִן: אוֹת הָרֵאשׁוֹנָה הִיא ל' - הִיא קוּ אָרְךְ, אַחַר כֵּן אוֹת ו' - קוּ בִּינּוּנִי, לֹא כ"כ אָרְךְ, וְלִסְפוֹף אוֹת י' שֶׁהִיא רַק כְּנֻקָּדָה קֹטְנָה. כֵּן לְמַד אֶת חוֹתְנוֹ לְמַעַן יִכְלַע עִמָּד וְלֹא יִצְטָרֵךְ לְהִתְבַּיֵּשׁ. אֲמַנְסָם כִּאֲשֶׁר הִגִּיעַ עַת כְּתִיבַת הַתְּנָאִים, הַחֲלִיף הָעַם הָאָרְץ אֶת הָעֵנִי וְכַתְּבֵה תְּחִלָּה נִקְדָּה וְאַחַר כֵּן קוּ בִּינּוּנִי וּלְבִסְפוֹף קוּ אָרְךְ.

עַד כֵּאֵן תִּרְפֶּה הַסְּפוּר אֲשֶׁר שָׁמַע אִישׁ זֶה מִפִּי רַבְנֵי זֵיע"א טָרַם הַדְּלִיק נֵר שֶׁל חֲנֻכָּה, וְלֹא זָכָה לְהִבְיִן מֵה עֵנִין סְפוּר זֶה אֲצֵל הַדְּלִקַת הַנְּרוֹת הַלָּלוּ.

וַיְהִי כִּאֲשֶׁר שָׁמַע הַרְה"ק ה'בְּנֵי יִשְׁשַׁכָּר' זֵיע"א אֶת דְּבָרָיו, עָנָה וְאָמַר, כִּי בַסְּפוּר זֶה טְמוּן כָּל סוּד הַחֲנֻכָּה, כִּי כְּשֹׁכוֹתְבִים בַּסְּדֵר הַנ"ל, קוּ אָרְךְ בִּינּוּנִי וְקִטְוִן, הוּא עוֹלָה לְשֵׁם 'לוֹי' אֲבָל כְּשִׁמְחִלִּיפִים הַסְּדֵר וְכוֹתְבִים הַקּוּיִם בְּהַפּוּף, קִטְוִן בִּינּוּנִי אָרְךְ, אֲזַי עוֹלָה לְצִרוּף שֵׁם 'יוֹן', וְזֶה לְעַמַּת זֶה כִּאֲשֶׁר הִיא אֲזַי מְלַחֶמֶת הַכֹּהֲנִים מִשְׁבֵּט לוֹי בְּעַם וּבְטִמְאֹת יוֹן.

הִיא מְבִית דִּינּוֹ שֶׁל חֲשֵׁמוֹנָאִי

כְּתַב הַרְה"ק ר' אֲלַעְזָר מְלֶאנְצְהוּט זֵיע"א, בְּנוֹ שֶׁל הַרְה"ק ר' צְבִי אֲלִימְלֵךְ מְדִינַבֵּא זֵיע"א, בְּהַקְדַּמַת סְפָרוֹ: וְקִרְאֵתִי שֵׁם חֲבוּרֵי חֶלֶק זֶה בְּשֵׁם 'יוֹדְעֵי

הַכְּפָרִי שְׁחַתְּם יוֹן תַּחַת לוֹי

מְאֹד נִפְלְאוּ מַעֲשָׂיו שֶׁל הַרְה"ק רַבִּי יִצְחָק אֵיזִיק מְקַאֲלִיב זֵיע"א בִּימֵי אוּרָה וְהוֹדָאָה שֶׁל שְׁמוֹנֶת יְמֵי הַחֲנֻכָּה, כִּאֲשֶׁר בְּהַעֲלוֹתוֹ אֶת הַנְּרוֹת שֶׁל חֲנֻכָּה עָלָה וְנִתְעַלָּה בְּשִׁלְהַבַת יְהוָה, מוֹסִיף וְהוֹלֵךְ מִחִיל אֶל חִיל בְּעִבּוּדַת בּוֹרְאוֹ, עוֹטָה אוּרָה כְּלוֹ קֹדֶשׁ לָהּ.

נּוֹדַע בֵּין הַחַיִּים כִּי כִּאֲשֶׁר בָּא הַרְה"ק רַבִּי צְבִי אֲלִימְלֵךְ מְדִינּוּב זֵיע"א, בְּעַל 'בְּנֵי יִשְׁשַׁכָּר', לְשַׁכֵּן כְּבוֹד בְּאָרְץ הַיּוֹנְגְרִיָּה וְלִשְׁבֹּת עַל כִּסֵּא הַרְבֵּנוֹת דִּק"ק מוֹיִנְקַאטְשׁ יצ"ו, שָׁאַל מֵאִישׁ אֶחָד אֲשֶׁר הָיָה מִמְּקַבְּלֵי אוּר פְּנֵי הַרְה"ק מְקַאֲלִיב זֵיע"א שֶׁיִּסְפֹּר לוֹ מִמְּקַצַּת דְּרָכָיו בְּקֹדֶשׁ מֵה שְׂרָאָה אֲצֵלוֹ בְּעַת אֲשֶׁר זָכָה לְהִסְתַּוֵּף בְּצֵל קֹדֶשׁוֹ. וַיִּסְפֹּר לוֹ, שֶׁפַּעַם אַחַת הָיָה נּוֹכַח אֲצֵלוֹ בְּעַת הַדְּלִקַת נְרוֹת שֶׁל חֲנֻכָּה. וְקֹדֶם הַהַדְּלָקָה סִפֵּר מַעֲשָׂה, אֲשֶׁר אָף שֶׁשָּׁמַע כָּל מְלָה וּמְלָה מִדְּבָרֵי קֹדֶשׁוֹ, עִם כָּל זֶה לֹא זָכָה לְהִבְיִן כְּוִנַּת הַסְּפוּר, וּמֵה שִׁיכּוֹתוֹ לְהַדְּלִקַת נֵר חֲנֻכָּה. וְהַמַּעֲשָׂה שֶׁסִּפֵּר אֲזַי הִיא כְּדִלְהוֹ:

בְּכַפֵּר אֶחָד הִיא דָּר אִישׁ אֶחָד וְשִׁמוֹ הִיא 'לוֹי', וְהִיא זֶה עִם הָאָרְץ גְּדוּל, אֲבָל גַּם אִישׁ מְצַלִּיחַ, כִּי הִצְלִיחַ ה' אֶת מִסְחָרוֹ וַיַּעַשׂ חֵיל הַרְבֵּה עַד שֶׁנִּעְשָׂה גְּבִיר גְּדוּל. וְכִאֲשֶׁר הִגִּיעָה בְּתוֹ הָרֵאשׁוֹנָה לְפָרֵק בְּתוֹלָה נְשִׂאָת, בְּחֹר לוֹ לְחַתֵּן בְּחוּר בֶּן תוֹרָה. אַחַר כֵּן נִתְמַזַּל מְזוּלוֹ עוֹד יוֹתֵר וְנִעְשָׂה לְאִמִּיד גְּדוּל וּגְבִיר עֲצוּם מְאֹד. וּבִאֲשֶׁר הִגִּיעַ מוֹעֵד נִשׁוּאֵי בְּתוֹ הַשְּׂנִיָּה, הִיא לוֹ כְּבֵר הַשְּׂנִיָּה לְבַחַר עֲבוּרָה בְּחוּר גְּדוּל בְּתוֹרָה וְעֵלוּי מְפֻלָּג וּמְפָרְסָם. לְכֵן לָקַח אֶת חֲתָנוּ הָרֵאשׁוֹן וְנָסַע עִמּוֹ אֶל אֵיזָה עִיר גְּדוּלָּה שֶׁהִיָּתָה שֵׁם יִשְׁבִּיָּה גְּדוּלָּה לְמַעַן יִשְׁיֵג שֵׁם אֶת מְבֻקְשׁוֹ. וְנִגְשׂ אֶל הָרֵאשׁ הַיִּשְׁבִּיָּה וַיִּבְקֹשׁ מִמֶּנּוּ לְתֵן לוֹ אֶת הַבְּחוּר הַיּוֹתֵר מְבַחַר וּמְצִיָּן בֵּין תְּלִמִּידֵי הַיִּשְׁבִּיָּה. הָרֵאשׁ יִשְׁבִּיָּה מְלֵא אֶת בְּקִשְׁתּוֹ וּבָרַר לוֹ בְּחוּר מְצִיָּן אֲשֶׁר בְּאִמַּת מְצָא חוֹן

בין הנו"ן היא יורדת למטה, ולכן מי שהולך בדרך זו הוא נופל, משא"כ מי שמשפיל עצמו, הוא עולה למעלה. ושמעתי מדידי הג"ר אריה וואהל שליט"א שנראה לומר ברמז שיסוד הדבר מקורו במדרש (ב"ר צט ב): לוי כנגד מלכות יון, זה שבט שליש וזו מלכות שלישיה, זה אותיותיו משלשיו, וזו אותיותיה משלשיו, אלו מרבים באכלוסין ואלו מועטין באכלוסין, באו מרבים ונפלו ביד מועטין, ביד מי מלכות יון נופלת ביד בני חשמונאי שהם משל לוי. ע"כ. ובא המדרש לרמז שהו בלוי והו ביון יש שלש אותיות, רק יון הם מרבים מלשון גדלות וגאווה, ואלו לוי הם מועטים שממעטים את עצמם, ולכן יון בעלי הגאווה, נופלים ביד בני לוי הענוים, וכמאמר ה'בני יששכר'.

ויש להוסיף בהקדם מה שכתב רבנו ה'אור החיים' הקדוש זיע"א על הפסוק (דברים לג יא) 'ומשנאיו מן יקומו', וזה לשונו: אמרו מן יקומו, לדבריהם ז"ל שנתנבא על מלכות יון שעתידה לפל ביד חשמונאי, לזה אמר 'ומשנאיו מן יקומו', פרוש, אפלו מן הזמן עצמו שתהיה להם לשונאים קימה וישראל שפלים בזמן עצמו 'מחץ מתנים קמיו' וגו', וכן היה, ודבר זה היא הצלחה בנס ופלא. עכ"ל. וזה רמז גדול שאע"פ שישיראל היו באותו זמן בשפל המדרגה, עם כל זה נפלו בני יון שהיו בעלי גאווה, בידי אותם משבט לוי שהיו שפלים בעיני עצמם ושפלים במעמדם בזמן ההיא, להגדיל הנס והפלא, וכנסח התפלה 'מסרת גבורים ביד חלשים ורבים ביד מעטים'.

(מתוך הספר ספיר ויהלום להרב הגאון רבי מנחם מנדל פומרנץ שליט"א)

בינה', כי ידוע לתלמידי מרן אשר כבוד אדוני אבי מורי ורבי קרא שם ספרו 'בני יששכר' בעבור כי רבו המבהק לו אשר מפרסם לבעל רוח הקדש הוא אדומו"ר הקדוש זצלה"ה מלובלין, חזה ברוח קדשו שהוא משבטו של יששכר.

וגופא דעובדא הובא בספר 'בית שלמה' (מונקאטט עמ' יד הערה א): אשר פעם אחת בנסע מרן מהרצ"א לבית רבו רבנו הקדוש החוזה מלובלין זי"ע, חשב על הדרך בינו לבין עצמו ונפשו חשקה לדעת מקור מחצבתו מאיזה שבט הוא ולהיות בהגיע תור יומי דחנפה, תמיד הוא מרגיש בנפשו תוספת רגש נעימות קדש עד להפליא ומאין לו זאת, כי אי אפשר שהוא מגזע החשמונאים באשר איננו להן מבית אבותיו, וברב שרעפיו בקרבו דמה בנפשו כי בהיותו בלובלין ישאל את פי רבו על ככה להגיד לו ישר דברי אמת ברוח קדשו הצופה מסוף עולם עד סופו. והנה בבואו לבית החוזה הקדוש והוא עוד טרם ישאלוהו, פתח הרבי הקדוש להגיד לו להקדוש רבי צבי אלימלך כי מקור מחצבתו הוא משבטו של יששכר, ומה שהוא מרגיש תוספת קדשה יתרה בחנכה הוא לאשר הוא בעצמו היה מבית דינו של חשמונאי. עד כאן תכן דברי קדשו על פן קרא אחר כך את חבורו הגדול והקדוש על המועדים וזמני קדש 'בני יששכר'.

והנה מטו משמיה דה'בני יששכר' עוד בענין הנ"ל, כי הרמז בלוי הוא שהאות הגדולה מקטינה עצמה, והבינוני מקטינה עצמה עוד יותר, ואלו בתבת יון נהפך הוא, שהקטן רוצה להיות גדול, והבינוני עוד גדול יותר. ואולם ההפרש ביניהם, שבלוי הל' עולה למעלה, ואלו

שו"ת קטר

חידון אקצנות - נושא פרסים איזה מלה בפרשתנו נכתבה בתורה עם נוטריקון (הובא ברש"י)?

פתרון החידה וכן שם הזוכה, יפורסמו אי"ה בגליונות הבאים

הפותרים נכונה יכנסו להגרלה אי"ה על סידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר". את הפתרונות יש לשלוח אלינו עד ליום שני למספר פקס: 077-470-26-81 או למייל: magdenot@gmail.com נא לכתוב שם, כתובת מדויקת וטלפון. בראש הדף לציין "עבור חידון לנוער".

פתרון החידה - פרשת האזינו:

ש. איזה עוף מוזכר בפרשה זו?
ת. הנשר מוזכר בפרשתנו (לב, יא).

שם הזוכה בסידור מתיבתא מנחה מעריב בהוצאת "עוז והדר":
פרשת האזינו:
שם הזוכה: ה' מ. שכטר מחיפה.

